

memo aan de gemeenteraad

aan de gemeenteraad

dossiernummer 5819

onderwerp Afspraken buitenreclames Gouda

van het college van burgemeester en wethouders

datum 21 december 2021

memo

Bij motie van 9 december jl. heeft de raad verzocht om nader geïnformeerd te worden over de afspraken rond buitenreclames. Hierbij verzoekt de raad het college om geïnformeerd te worden over de mogelijkheden binnen de kaders van de aanbesteding en het bijbehorende financiële kader over;

- het type reclame dat gemaakt wordt en wat wel/niet uitgesloten kan worden;
- de omvang van de borden in de winkelstraat en in hoeverre dat aangepast kan worden;
- waarbij de inhoud van het memo is afgestemd met de aanbieder.

Met deze raadsmemo informeert het college de raad over het gemeentelijk beleid, hetgeen afstemming met de aanbieders, die binnen deze kaders acteren, niet opportuun maakt.

Context: buitenreclameconcessies en inkomsten

De buitenreclame valt in Gouda hoofdzaak uiteen in 2 meerjarige concessies. Clear Channel Nederland houdt de concessie voor zgn. abri/mupi's, waarin o.a. 75 bushaltes en vrijstaande reclamepanelen zitten. De looptijd van deze overeenkomst is minimaal 15 jaar, en is ingegaan op 1 april 2020. De gemeente ontvangt jaarlijks € 291.000,- (excl. BTW) voor deze overeenkomst. ESH media verzorgt de zgn. A0-displays. Dit betreft 120 panelen op vaste locaties verspreid over de stad. Voorheen waren dat 150 plekken voor 'kartonnen' sandwichborden, vrij verspreid door de stad. Het contract is ingegaan op 1 januari 2020 en kent een looptijd van 5 jaar. De contractwaarde is €130.000,- per jaar. In coronatijd staat dit in diverse gemeente stevig onder druk en wordt hierop (ook in Gouda) steun verleend in de vorm van afdrachtverlaging. Naast deze twee concessies is er nog een separate overeenkomst met NPB media voor lichtmastreclame, met een contractwaarde van € 90.000,- op jaarbasis. Afbeeldingen van bovengenoemde reclamevormen vindt u in de bijlage.

Het toestaan van buitenreclame is voor de gemeente dus een belangrijke bron van inkomsten. Alleen al aan de concessie van Clear Channel Nederland wordt ca. € 4.3 mln. aan inkomsten gegenereerd gedurende de looptijd. Met een reclamevrije stad loopt de gemeentebegroting dus aanzienlijke, structurele inkomsten mis. Deze inkomsten zijn meerjarig begroot in de gemeentelijke programmabegroting. De gemeente heeft verder geen kosten aan deze concessie.

Vanuit de lucratieve concessie met Clear Channel Nederland, geniet de gemeente Gouda bovendien de nodige additionele voordelen. De investeringskosten voor de 75 afgelopen tijd nieuw geplaatste bushalteshokjes (ABRI's) vallen onder deze aanbesteding, evenals de meerjarige beheers- en onderhoudskosten (grote indicatie: € 50.000,- - 100.000,- per jaar). Bij urgente dreigingen tonen de digitale borden waarschuwingsberichten van Amber Alert in plaats van reclame. Vijf ABRI's beschikken over een AED. De borden zijn ook getoetst op duurzaamheid. De borden zijn gemaakt van recyclebare materialen met een lange levensduur. De verlichting komt van energiezuinige ledlampen en verbruiken 100% groene stroom waarbij de ABRI's zichzelf deels voorzien van stroom via zonnepanelen. De ABRI's dragen een sedumdak welke fungeren als een tijdelijke waterberging bij hevige regenval.

Tot slot zou een voortijdige beëindiging van buitenreclameconcessies naar verwachting leiden tot claims van concessiehouders vanuit gedeelde winst (afkoop) en/of wegens gedane investeringskosten.

Type reclame / afspraken omtrent inhoud reclames

Zie hiervoor de beantwoording van de eerdere raadsragen ter zake over "Second Love"-reclameborden d.d. 12 oktober 2021.

Binnen Gouda mogen door buitenreclame-concessiehouders alleen reclames getoond worden welke voldoen aan de Nederlandse Reclame Code. Hierbij ligt de toetsende rol bij de onafhankelijke Reclame Code Commissie (RCC). Deze partij kijkt op landelijk niveau naar hetgeen wel en niet acceptabel is (misleiding, goede zeden, etc.). Dit is vastgelegd in de overeenkomsten met de concessiehouders evenals in de door het college vastgestelde Beleidsregels buitenreclame gemeente Gouda 2019, als uitwerking van de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFLO). In lijn met de Alcoholcode van Stichting Verantwoorde Alcoholconsumptie (STIVA) is alcoholreclame niet toegestaan in Gouda. Het verbod op tabaksreclame is via landelijke wetgeving geborgd. Buiten deze afspraken om heeft de gemeente Gouda geen bevoegdheden om reclames wel/niet uit te sluiten. Als de gemeente dit wel zou overwegen, dient het contract met de concessiehouders open gebroken te worden, hetgeen financiële gevolgen heeft. Inhoudelijk wil het college, zoals gesteld in de eerdere schriftelijke en mondelinge beantwoording, geen eigenstandige afwegingen maken over de inhoudelijke wenselijkheid van reclames. Meer praktisch: wanneer de gemeente zelf de toetsende rol op zich zou nemen, impliceert dit het opkopen van een intern beoordelingsapparaat om dezelfde taken uit te voeren als de RCC, hetgeen veel administratieve, personele en financiële lasten met zich meebrengen, en tot herhaaldelijke politieke debatten over de toelaatbaarheid van individuele reclames zou leiden. De RCC is onafhankelijk en onpartijdig en weegt een veelheid aan landelijk binnenvallende klachten. Via een klachtenregeling kunnen meldingen over specifieke reclames bij de RCC worden ingediend.

Afmeting, vorm & overlast reclames (in winkelstraten)

Dit betreft de vrije (digitale) reclamepanelen die onderdeel zijn van de concessie van Clear Channel. Deze vorm van reclamepanelen is al meerdere decennia in Gouda aanwezig, ook in de binnenstad. Omdat het contract met de vorige reclame-exploitant na ca. 30 jaar afliep, vond er een nieuwe aanbesteding plaats. De gemeente beoordeelde de inschrijvingen aan de hand van verschillende gunningscriteria en de huidige exploitant, Clear Channel, met dit type bebording, heeft gewonnen op basis van beste prijs-kwaliteitverhouding. Met het vervangen van de reclamepanelen zet de gemeente dit voort. De borden zijn van dezelfde afmeting als de borden van de vorige aanbesteding. Deze verschillen alleen van vorm. Zo is de voet breder. Naast de bestaande locaties (1-op-1 vervanging) koos de gemeente voor het toevoegen van zes extra locaties op strategische plekken in de stad, waar veel bezoekers komen. Bijvoorbeeld bij de uitgang van de Bolwerkgarage. Op deze extra locaties hebben de borden een digitaal touchscreen met plattegrond van de binnenstad. Hiermee navigeren bezoekers makkelijker door de stad.

Het college herkent de constatering dat er met de concessiehouder wordt gesproken over de omvang van de borden niet. Het type bebording staat vast, en is niet aan te passen conform ook mondeling toegelicht in de raad door de portefeuillehouder.

Het college is bekend met een nieuwsartikel en verschillende berichten op sociale media over de digitale reclamepanelen in de binnenstad. Via de 'Slim melden' app is tot op heden één klacht hierover binnengekomen. De melding ging over fel licht na zonsondergang van een reclamepaneel aan de Nieuwe Markt. Ook de huidige klachten op internet zien primair op het licht. Op het gebied van lichtstralen moeten de reclamepanelen aan de richtlijn Lichthinder van de NSSV voldoen. Dit betekent onder andere dat ze zich qua helderheid aanpassen aan de omgeving, tijdstip en omgevingslicht. Ook wel 'dynamisch dimmen' genoemd. Dit is conform het door de gemeente vastgestelde Programma van Eisen. De concessiehouder heeft naar aanleiding van de recente sociale mediaberichten aangegeven dat de displays 's nachts op hun zachtste stand staan en daarmee niet verder te dimmen zijn. Het college laat komende tijd een extra controle uitvoeren naar of de panelen voldoen aan de richtlijnen Lichthinder. Er zijn ook meldingen over geluid. De reclamepanelen produceren tijdens warmere dagen merkbaar geluid, met name in de zomer, door het ventilatiesysteem van de elektronische onderdelen. Het college zal in de zomer van 2022 een geluidshinderonderzoek laten uitvoeren door de ODMH. Op basis van deze uitkomsten zal geconstateerd worden of de geluidswaarden van de displays voldoen

aan de richtlijnen voor geluidsoverlast. Bij aantoonbaar ervaren geluidsoverlast zal de gemeente in gesprek gaan met de exploitant over een oplossing.

Bijlage

Figuur 1: Mupi (exploitant Clear Channel)

Figuur 2: ABRI (exploitant Clear Channel)

Figuur 3: A0-reclamedisplays (exploitant ESH Media)

Figuur 4: Lichtmastreclame (exploitant NPB Media)